

سیاست در ایران

نخست خبری دبیرکل جبهه پیروان خط امام و رهبری

درخواست هسته‌ای زنان اصول گرا

حبس و جریمه برای زنان بی حجاب

تورم اصلی در راه است

۶

۷

سیاست در جهان

شکاف فقر و غنا در هند عمیق تر می شود

بیماری روانی منتهم ۱۱ سپتامبر

اعترافات پزشک مرگ

احتمال انقلاب در نپال

۸

۹

اقتصاد و بورس

گفت‌وگو با معاون وزیر جهاد کشاورزی

دستور توقف قرارداد ال ۹۰

نزول شاخص‌ها برخلاف پیش‌بینی دبیرکل

سقوط شاخص بورس نیویورک

۱۰

۱۱

دیپلماسی

بررسی منافع ژئواستراتژیک آمریکا در دریای خزر

معصومه طاهری

چشم‌انداز و آینده جذابی برای اشغالگران در برداشت و به قول خود افغانی‌ها، آمریکایی‌ها، به جنگ معدودی چادرنشین فقیر و نیازمندآمده بودند (فراموش نکنیم خاک افغانستان از دسامبر ۱۹۷۹ حدود ده سال در اشغال شوروی سوسیالیستی بود و حاصل آن تل‌های خاک، جنازه‌های فراوان و سیل پناهندگان نوعاً بدون کفش بود) و آمریکا با علم کامل به این معضلات قدم به خاک افغانستان گذاشت و به دنبال تروریست‌های فراری و موجدان ۱۱ سپتامبر، سربازان خود را با سهولت از مسیری به طول ۱۲۰۶ کیلومتر (مرز آبی و خشکی ایران و ترکمنستان) به کشورهای دریای خزر در خلیج حسینیقلی رساند و سربازان ناتو را جایگزین اکثر سربازان خود در افغانستان کرد. حضور آمریکا در خزر نیاز به پشتوانه‌ای قابل اتکا به خصوص از جانب مرزهای غربی خزر داشت. روسیه همچنان منطقه قفقاز را حیاط خلوت خود می‌دانست و در قفقاز شمالی و جنوبی و غرب خزر حضور پررنگتری داشت. از نظر آمریکا ضرورت توالی ۱۱ سپتامبر این‌بار ایجاد می‌کرد که اسامه بن لادن به دلیل نژاد عرب داشتن و خاک عراق مورد تعقیب قرار گیرد. آمریکا و متحدانش این‌بار به بهانه وجود سلاح‌های کشتار جمعی در عراق و متفرقه به سوی آسیای میانه زیرا افغانستان کم‌ترین

تهدا پیروز واقعی میدان جنگ جهانی دوم، یعنی ایالات متحده آمریکا و استراتژی بحری روشن است. براساس این تقسیم‌بندی تمامی معادلات سیاسی جهان از این مرزبندی تاثیرپذیری مستقیم داشتند و هرگونه تفاهم و تضاد خارج از سلطه دو ابرقدرت در اکثر نقاط جهان امکان عملی نداشت و چنانچه بحرانی جدی روی می‌داد احتمال جنگ هسته‌ای میان دو ابرقدرت پیش‌بینی دور از ذهنی به شمار نمی‌رفت. مانند بحران برلین (۱۹۴۸)، ساخت دیوار برلین (۱۹۶۱)، جنگ یوم کپور (۱۹۷۳) بحران موشکی کوبا (۱۹۶۲) که با خویشتنداری دو ابرقدرت به درگیری نظامی منتهی نشد لکن در زمره بحران‌های بین‌المللی ثبت شدند. دوره موسوم به جنگ سرد عموماً در مقطعی حدود چهل سال مطالعه می‌شود، با این‌وجود به دور دوره عمده دوقطبی (۱۹۶۲ – ۱۹۴۵ م) و چند مرکزی (۱۹۸۵ – ۱۹۶۳) تقسیم می‌شود. در دوره دوقطبی تمرکز نظامی دو بلوک قدرت، موجب تعاملی پایدار در روابط مستقیم آنها به شمار می‌آمده زیرا هیچ‌گونه تحول بنیادین بر نظام مسلط وجود نداشت در صورتی که در نظام چند مرکزی، یک ساختار دورگه با دو مرکز قدرت نظامی و مراکز چندگانه و نابرابر تصمیم‌گیری‌های سیاسی مشهود است. این مراکز تصمیم‌گیری می‌تواند کشور ثالث، سازمان ملل متحد و دیگر سازمان‌های بین‌المللی باشد مانند: ائتراض ترکیه و یونان بر سر جزیره قبرس ۱۹۶۳، جنگ ۶ روزه مصر، اردن و سوریه با اسرائیل ژوئن ۱۹۶۷، جنگ ویتنام شمالی، ویتنام جنوبی، آمریکا در رابطه با مین‌گذاری بنادر مارس ۱۹۷۲.

با این مقدمه به آسیای مرکزی و منطقه دریای خزر بازمی‌گردیم، دریایی واسط میان دو بلوک شرق و غرب در دوره جنگ سرد (ایران تا قبل از انقلاب اسلامی در زمره بلوک غرب بود)، ایران خزر به دلیل موقعیت خاص خود نظام چندقطبی (۱۹۳۹ – ۱۹۲۹)، دوقطبی و چند مرکزی را از سر گذرانده و در سال ۱۹۸۹ اوایل دهه ۱۹۹۰ پس از فروپاشی شوروی سوسیالیستی و از میان رفتن مرزبندی‌های دو بلوک با تعبیر جدید «دریای صلح و دوستی» مقرر شد پنج کشور همسوار آن (ایران، ترکمنستان، قزاقستان، روسیه و آذربایجان) از موقعیت و منافع آن به طور مشترک بهره‌گیری کنند، کشور روسیه به عنوان حکومت مرکزی سابق شوروی که سال‌ها محصور در استراتژی بری بود دیوار آهنستین و سیاست مهارسازی (Comtainment) تحمیلی از سوی غرب را رها کرد و به عنوان یکی از کشورهای همسایه دریای خزر در شرایطی برابر و متفاوت با گذشته به عرصه آبی خزر وارد شد. تئوریسین‌های غربی به خصوص آمریکایی «پایان تاریخ» را اعلام کردند و در رابطه با جایگزینی «لیبرال دموکراسی» شعارهای تبلیغی به سراسر جهان ارسال کردند. ایران نیز سال‌های پر تنش آغاز دهه ۱۹۸۰م را پشت سر نهاده و در اولین دور مذاکرات خزر که در سطح وزرای خارجه در سال ۱۳۷۵ و در در عشق‌آباد برگزار شد، در کنار چهار کشور همجوار فعالانه شرکت کرد. مسائل محیط زیست خزر به تدریج در کنار تدوین پیشنهاد رژیم حقوقی خزر در دستور کار اجلاس خزر قرار گرفت که تا امروز نشست‌ها و مذاکرات تا حصول به نتایج نهایی ادامه دارد.

فروپاشی شوروی سوسیالیستیست و تولد جمهوری‌های نو استقلال (CIS) موجب بر هم خوردن آغازین روزهای سال ۱۳۸۵ با خبرهای تلخی از حوزه دریای خزر همراه است. در شرایطی که ایران در آرزوی استخراج نفت از دریای خزر در سال ۱۳۸۵ خورشیدی لحظه‌شماری می‌کرد اما اخباری از این حوزه مهم منتشر شد که موجب نگرانی‌هایی می‌شد. چندی پیش مدیرعامل شرکت نفت خزر از عدم تحویل سکوی البرز خبر داد. بر این اساس عملیات حفاری و لرزه‌نگاری بلوک‌های نفتی دریای خزر معطل مانده است. این اتفاق ناخوشایند تنها یک نتیجه مهم دارد و آن یعنی سهم ایران از دریای خزر صفر است. گشته می‌شود شرایط جغرافیایی دریای خزر، ریسک بالای حفاری، شرایط حساس سیاسی ایران، معین نشدن رژیم حقوقی این دریا و استفاده از تکنولوژی هزینه‌بر حفاری در آب‌های عمیق از موانع اصلی عدم موفقیت ایران در بهره‌برداری از نفت خزر است تا به حال ضعف مدیریت و دیپلماسی چند درصد از این ناکامی‌ها را تشکیل می‌دهد؟ بسیاری از موانع فوق‌نه‌تنها در مورد ایران بلکه در مورد سایر جمهوری‌های همسایه خزر هم صدق می‌کند اما چگونه است که دیگر کشورها در حال بهره‌برداری از نفت و گاز این دریا هستند و برای صادرات آن در حجم بالا یکی از طولانی‌ترین و پرهزینه‌ترین خطوط نفتی جهان را (باکو – تفلیس – جیحان) راه‌اندازی می‌کنند اما سهم ما همچنان از این حوزه حیاتی صفر می‌ماند؟! اخیر عدم تحویل سکوی البرز در حالی مخابه می‌شود که پیش از این و در پنجم مهرماه سال گذشته معاون وزیر نفت در امور نفت و گاز خزر زمان

بازار

بحران سکه

دومین مرحله واردات گوشت آغاز شد

خبرها

واکنش کاخ سفید

به سانترفورهای پی-۲ ایران

ایستا : کاخ سفید از آنچه اخبار مربوط به انجام تحقیقات بر روی سانترفورهای پی-۲ در ایران خواند، ابراز نگرانی کرد. به گزارش خبرگزاری رویترز، اسکات مک کلانلن سخنگوی کاخ سفید با اشاره به اظهارات اخیر محمود احمدی‌نژاد رئیس‌جمهور ایران مبنی بر انجام تحقیقات روی سانترفورهای پی-۲ ادعا کرد: اگر ثابت شود این اظهارات صحت دارد، باعث نگرانی بسیار جدی خواهد بود. سخنگوی کاخ سفید همچنین مدعی شد: فعالیت اعلام نشده بر روی سانترفورهای پی-۲ یک نقض دیگر الزامات پادمانی از جانب ایران علاوه بر نقض‌هایی است که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تاکنون تشخیص داده است. مک‌کلان گفته‌است: چنین نقض‌ها و قصورهایی از جانب ایران در خصوص پایبندی به الزامات بین‌المللی‌اش برخلاف ادعاهایش مبنی بر صرفاً صلح‌آمیز بودن برنامه هسته‌ای این کشور است. وی گفت: اگر ایران، به مطالبات آژانس بین‌المللی انرژی اتمی پاسخ بدهد، زمان اقدام بیشتر شورای امنیت فرا می‌رسد.

کارشنکی‌های وکیل صدام

ایستا : وکیل صدام تاکید کارشناسان مبنی بر قرار داشتن اعضای صدام بر سند دستور قتل عام روستاییان شیعه در الدجل در سال ۱۹۸۲ را به چالش کشید و بررسی مجدد صحت این مسئله به وسیله متخصصین بین‌المللی به استثنای متخصصان ایرانی را خواستار شد. به گزارش آسوشیتدپرس، کارشناسان اعلام کردند اعضای که بر روی سند تعیین پاداش برای عوامل جاسوسی شرکت‌کننده در سرکوبی‌های ده ۸۰ قرار دارد، اعضای صدام دیکتاتور سابق عراق است. خمیس العییدی وکیل مدافع صدام، این یافته کارشناسان را به چالش کشید و اصرار کرد که این اسناد باید به وسیله کارشناسان بین‌المللی به استثنای کارشناسان ایران مورد بررسی قرار گیرد و در توضیح این مسئله مدعی شد: ایران با اعراب و اسلام خصومتی آشکار دارد. این گزارش حاکی است: صدام در پی سخنان موکلس که ایران را از کارشناسان بین‌المللی مستثنی کرد، خطاب به وی فریاد زد: و اسرائیل، زیرا ما آن را یک کشور در نظر نمی‌گیریم. به این مسئله اشاره نکردید، اما جامعه بین‌المللی اسرائیل را یک کشور در نظر می‌گیرد. به گزارش اسرائیل هم اشاره می‌کردید.

عنان: تلاش‌های دیپلماتیک را تشدید کنیم

ایستا : دبیرکل سازمان ملل بر حل دیپلماتیک برنامه هسته‌ای ایران تاکید کرد. به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، کوفی عنان دبیرکل سازمان ملل با اظهار اینکه باید شاهد راه‌حلی از طریق مذاکره برای برنامه هسته‌ای ایران باشیم گفت: تلاش کرد: لازم است تلاش‌های دیپلماتیک را برای یافتن چنین راه‌حلی تشدید کنیم. دبیرکل سازمان ملل افزود: همچنین معتمد ایرانی‌ها که بارها گفته‌اند نیتشان صلح‌آمیز است باید برای اطمینان دادن به جامعه بین‌المللی درخصوص صلح‌آمیز بودن نیتشان راهی را پیدا کنند تا همه به میز مذاکره بازگردند. عنان تعلیق موقت فعالیت‌های تحقیقاتی ایران را خواستار شد و اظهار کرد: فکر می‌کنم خوب است اگر آنها تحقیق غنی‌سازی اورانیوم را برای دوره‌ای تعلیق کنند و نسبت به مذاکره با باقی کشورهای جامعه بین‌المللی جدیت نشان دهند.

بازرسان عالی‌رتبه آژانس جمعه در تهران

ایستا : خبرگزاری رویترز به نقل از فردی که او را یک مقام عالی‌رتبه ایرانی معرفی کرد گزارش داد: بازرسان عالی‌رتبه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی روز جمعه این هفته برای بازدید از سایت‌های هسته‌ای ایران از جمله تأسیسات غنی‌سازی اورانیوم‌نظنز به تهران سفر می‌کنند. این خبرگزاری انگلیسی ادامه داد: سفر بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به ایران دامه‌دار است. این مطلب از سوی تهران که برای اولین بار غنی‌سازی اورانیوم را به شکلی موفقیت‌آمیز انجام داده‌است، صورت می‌گیرد. این گزارش به نقل از مقام ایرانی یادشده که خواست نامش فاش نشود، افزود: ما درباره غنی‌سازی اورانیوم ۳/۵ درصدی ایران مذاکره خواهیم کرد. رویترز ادامه داد: محمد البرادعی مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که در روزهای اخیر به ایران سفر کرده بود، گفت که بازرسان آژانس در این زمینه نمونه‌گیری‌هایی انجام داده‌اند و درباره ایران به حکم گزارش خواهند داد. این گزارش است تا اخیر به شورای حکام گزارش خواهند داد. این گزارش به نقل از مقام ایرانی یادشده سفر بازرسان آژانس به ایران را بخشی از تعهدات ایران در قبال معاهدات بین‌المللی خواند و افزود: اولی‌هایتون معاون مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و بازرسان با ایران در خصوص مسائل باقی‌مانده مذاکره خواهند کرد.

اعتراض ایران به جنایات رژیم اسرائیل

ایستا : سفیر دائم ایران نزد سازمان ملل، جنایات همه روزه رژیم صهیونیستی در اراضی اشغالی را خاطرنشان و از جنگ‌افروزی‌های این رژیم انتقاد کرد. خبرگزاری رویترز گزارش داد، جواد طریف سفیر ایران در سازمان ملل پس از آنکه دان گیلرمان نماینده رژیم صهیونیستی در سازمان ملل موضع‌گیری‌های رهبران ایران، سوریه و فلسطین را اعلان جنگ خواند، به شورای امنیت گفت که این صهیونیست ادعاهای غیرمستولانه‌ای داشته‌است. طرف افزود: تهدید هر روزه اسرائیل نیاز به توجه جدی و فوری شورای امنیت دارد و دست کم باید از آن بخواهد که از توسل به زور دست بردارد. بر اساس گزارش خبرگزاری رویترز، گیلرمان ادعا کرده‌است: در نتیجه اظهارات و اقدامات رهبران ایران، سوریه و دولت جدید منصوب شده در حکومت خودگردان فلسطین ابری تیره در حال ظاهر شدن بر فراز منطقه است.

خبرها

تاکتیک هوشمندانه سازمان

همکاری شانگهای

گروه سیاسی، آزاده افتخاری: سازمان همکاری شانگهای SCO که پیش از این طرحی برای پذیرش اعضای جدید نداشت، اکنون برای پذیرش عضویت کشورهای ایران، هند و پاکستان که از اعضای ناظر SCO به شمار می‌رفتند، آماده می‌شود. این در حالی است که به عقیده بسیاری از کارشناسان تصمیم SCO برای عضویت ثابت ایران تا حدودی از انگیزه‌های سیاسی ناشی می‌شود و احتمالاً سازمان همکاری شانگهای در نشست ۱۵ ژوئن خود موضع مشترکی در قبال موضوع هسته‌ای ایران اتخاذ می‌کند. ژانگ دیوانگ رئیس سازمان همکاری شانگهای چندی پیش در پکن اعلام کرد، جذب عضو جدید به مبنای قانونی نیاز دارد و هنوز چنین قوانینی در ارتباط با موضوع تدوین نشده است. بنابراین حتی در صورتی که هند یا ایران به اعضای جدید تبدیل شوند، نگرانی برخی کشورهای غربی بی‌مورد است. «سازمان همکاری شانگهای در ۱۵ ژوئن ۲۰۰۱ توسط کشورهای چین، روسیه، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان و ازبکستان پنیانگداری شد و به نظر می‌رسد که موضوع فعالیت‌های هسته‌ای ایران و دیگر موضوعات منطقه‌ای با ایالات متحده در تغییر رویه SCO موثر بوده است.» منوچهر محمدی معاون وزیر امور خارجه ایران در گفت‌وگو با خبرگزاری ایترانس در مسکو این نکته را خاطرنشان ساخت که گسترش دامنه عضویت شرایط عادلانه‌تری در جهان پدید می‌آورد. محمدی با اشاره به اهداف هسته‌ای ایران گفت: تهران در ارتباط با این موضوع از سازمان همکاری شانگهای توقع همکاری دارد. تحلیلگران می‌گویند: زمان تصمیم‌گیری SCO برای عضوگیری جدید بسیار هوشمندانه انتخاب شده زیرا تا پایان ماه آوریل فرجه ۳۰روزه شورای امنیت برای ایران به منظور توقف فعالیت‌های غنی‌سازی هسته‌ای به پایان می‌رسد. این در حالی است که عضویت در SCO به لحاظ اقتصادی و سیاسی برای ایرانیان اهمیت زیادی دارد. هر چند سازمان همکاری شانگهای یک بلوک نظامی به شمار نمی‌آید، اما سازمانی امنیتی با هدف مقابله با تروریسم، تندروی‌ها و جدایی‌طلبی است و عضویت در SCO ادعای آمریکا در خصوص عضویت ایران در لیست محور شرارت را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. از سوی دیگر اظهارات اخیر مقامات SCO برای توسعه سازمان با خط‌مشی دولت بوش، با هدف اعمال تحریم علیه ایران در تضاد است. این در حالی است که چین و روسیه دو عضو دائم شورای امنیت ضمن مخالفت با اعمال تحریم علیه ایران در جهت برقراری روابط نزدیک با ایران حرکت می‌کنند. کارشناسان می‌گویند ایران از طریق عضویت در سازمان همکاری شانگهای در پروژه‌های متعدد SCO مشارکت می‌کند و از این طریق ضمن دسترسی به تکنولوژی روز دنیا سطح سرمایه‌گذاری و تجارت خود را ارتقا می‌دهد و به توسعه بخش‌های زیرساختی مانند شبکه بانکی و ارتباطات کمک می‌کند و این در حالی است که کاخ سفید می‌کوشد تا از طریق اعمال تحریم‌ها از پیشرفت ایران جلوگیری کند. بحث عضویت ایران در سازمان همکاری شانگهای در حالی مطرح می‌شود که درخواست عضویت ناظر آمریکا در این سازمان که ژوئن گذشته مطرح شد با توجه به تلاش SCO برای مقابله با حضور نظامی ایالات متحده در آسیای مرکزی با مخالفت مواجه

منبع: Asia times

آصفی: مذاکره با آمریکا تصمیم نظام بود

ایستا : سخنگوی وزارت امور خارجه ایران درخصوص تغییر سفرای ایران در کشورهای دیگر گفت: این بحث بد منتقل شد. این جابه‌جایی‌ها از اول بوده، ما حدود ۱۲۰ سفیر در بیش از ۱۵۰ کشورها داریم و هر سال معمولاً حدود ۳۰ سفیر عوض می‌شود که طبیعی است برای هر سال حدود ۴۰ نفر باید جابه‌جا شوند. تابستان گذشته تغییراتی انجام شده و در خصوص تابستان اسامال هم رقم ۶۰ تا ۷۰ نفر مطرح می‌شود. حمیدرضا آصفی در خصوص تأخیر در معرفی سفرا گفت: اسم این کار تأخیر نیست، این کار روندی دارد که زمان‌بر است. آصفی در پاسخ به این که آیا تاکنون در خصوص سفیری که به کشور دیگری اعزام شده جواب رد گرفته‌اید؟ خاطرنشان کرد: جواب رد نگرفته‌ایم، ولی کسانی بوده‌اند که هنوز در مورد آنها جوابی به ما ن داده‌اند. سخنگوی وزارت خارجه در خصوص بحث مذاکره با آمریکا و اظهارنظر برخی نمایندگان و صاحب‌نظران در خصوص این که این مذاکره محدود به عراق نیست، گفت: ما باید دید مذاکره چه زمانی انجام می‌شود بعد گمانه‌زنی کرد. مذاکره با آمریکا صرفاً در چارچوب استقرار امنیت در عراق و خروج نیروهای اشغالگر از عراق است و هیچ چیز آن به تاکنون تأیید نشده‌است، نه اعضای مذاکره‌کننده، نه زمان و نه هیچ چیز دیگر. سخنگوی وزارت خارجه ایران در پاسخ به این که پس از بحث‌های اخیر آیا حاضرید با آمریکا مذاکره کنید؟ گفت: بحث مذاکره با آمریکا به درخواست دولتمردان عراقی بوده و به خاطر امنیت در عراق انجام می‌گیرد، و گمانه‌زنی بسیار محدود خواهد بود. خیلی هم نباید مذاکرات را بیشتر از آن چیزی که هست جلوه دهیم. وی افزود: یک مذاکره محدود است که باید با برنامه ریزی مقتصدان انجام شود که هنوز انجام نشده، و لذا الان هنوز در حد حدس و گمانه‌زنی است. به گزارش ایستا، آصفی در پاسخ به اینکه احتمال منتفی شدن مذاکره با آمریکا وجود دارد؟ گفت: هنوز هیچ چیز تأیید نشده‌است. وی در خصوص موافقت وزارت خارجه با مذاکره خاطرنشان کرد: با همه بدگمانی‌ها و با همه بدبینی‌ها، این تصمیم نظام بوده و وزارت خارجه هم با آن موافق است.

وانیکان با حمله آمریکا به تاسیسات هسته‌ای ایران مخالفت کرد

ایرنا: روزنامه ایتالیایی «الاربریلیکا» در شماره روز سه‌شنبه خود با عنوان «زننگ خطر وانیکان، مخالفت با حملات اتمی» نوشت: وانیکان از بازی‌های جنگی که از سوی واشینگتن علیه ایران مطرح می‌شود، نگران است. مسئولان وانیکان گفته‌اند: این طرح را نه تنها نباید در نظر گرفت بلکه نباید حتی آن را عنوان کرد زیرا خالی از هرگونه توجیه است و خطر یک حمله قریب‌الوقوع نیز وجود ندارد. وانیکان می‌خواهد تا این بحران به طور صلح‌آمیز و از طریق راه‌های دیپلماتیک حل و فصل شود.